

I. DOKUMENTACJA PODSTAWOWA PROGRAMU KSZTAŁCENIA

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

1.1. Nazwa kierunku studiów	<i>Inżynieria środowiska</i>
1.2. Poziom kształcenia	<i>Studia pierwszego stopnia</i>
1.3. Profil kształcenia	<i>Praktyczny</i>
1.4. Forma studiów	<i>Studia stacjonarne</i>
1.5. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	<i>Inżynier</i>
1.6. Przyporządkowanie do obszaru lub obszarów kształcenia	<i>Obszar nauk technicznych</i>
1.7. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia	<i>Dziedzina nauk technicznych Dyscypliny naukowe: inżynieria środowiska</i>
1.8. Związek z misją uczelni i jej strategią rozwoju	<p><i>Misją Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu jest wspomaganie rozwoju społecznego, technologicznego i kulturalnego w mieście Elblągu. Najważniejszym środkiem do wypełnienia tej misji jest kształcenie młodzieży na wysokim poziomie, w specjalnościach dających dużą szansę zdobycia pracy lub założenia własnej firmy.</i></p> <p><i>Kształcenie na kierunku inżynieria środowiska realizuje cele wytyczone w strategii i misji Uczelni. Przygotowuje kadry inżynierskie zajmujące się problematyką środowiska zewnętrznego i wewnętrznego w zakresie projektowania, wykonawstwa, eksploatacji urządzeń oraz obiektów technicznych, a więc kadry poszukiwanej zarówno na rynku lokalnym, krajowym jak i zagranicznym.</i></p>
1.9. Ogólne cele kształcenia i możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy), kontynuacji studiów przez absolwentów	<p><i>Studia pierwszego stopnia na kierunku inżynieria środowiska o profilu praktycznym są studiami inżynierskimi, których celem jest wykształcenie absolwenta posiadającego podstawową wiedzę z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych oraz umiejętności korzystania z niej w pracy zawodowej i życiu z zachowaniem norm prawnych i etycznych. W szczególności, absolwent posiada wiedzę z zakresu inżynierii środowiska wewnętrznego i zewnętrznego; posiada umiejętności rozwiązywania problemów o charakterze projektowym, wykonawczym i eksploatacyjnym dotyczących urządzeń, instalacji oraz obiektów służących do kształtowania i ochrony środowiska. Odznacza się umiejętnością pracy grupowej, wykazując się inwencją w organizacji pracy i umiejętnością kierowania zespołami ludzkimi.</i></p> <p><i>Absolwent posiada umiejętności posługiwania się literaturą fachową, gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu inżynierii środowiska.</i></p>

	<i>Uzyskana wiedza i umiejętności umożliwiają absolwentowi podjęcie pracy jako projektant, wykonawca i eksploatacja obiektów oraz procesów technologicznych wykorzystywanych w branży sanitarnej; jako pracownik laboratorium badawczego lub kontrolnego, komórki zajmującej się problematyką środowiskową w przedsiębiorstwie lub urzędzie. Jest przygotowany do założenia własnej firmy oferującej usługi w dziedzinie inżynierii środowiska. Absolwent jest także przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym lub akademickim oraz do ubiegania się o uprawnienia „budowlane” branży sanitarnej do kierowania robotami bez ograniczeń i do projektowania w ograniczonym zakresie.</i>
1.10. Wymagania wstępne kompetencji kandydatów	<i>Kandydat na studia musi posiadać kwalifikacje określone dla poziomu szkoły ponadgimnazjalnej (technikum, liceum), poświadczone uzyskaniem świadectwa dojrzałości.</i>
1.11. Zasady rekrutacji	<i>Rekrutacja na studia odbywa się głównie na podstawie konkursu świadectw. Warunki i tryb rekrutacji kandydatów na studia w danym roku akademickim są określone uchwałą Senatu PWSZ w Elblągu.</i>
1.12. Różnice w stosunku do innych programów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach kształcenia prowadzonych w Uczelni	<i>W uczelni nie ma innych kierunków studiów realizujących programy o podobnie zdefiniowanych celach i efektach kształcenia.</i>

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

2.1. Definicje i objaśnienia
<p>Bilans energetyczny budynku - zestawienie ciepła utraconego i ciepła uzyskanego podczas eksploatacji budynku, zgodnie z jego przeznaczeniem.</p> <p>Budowla - każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury.</p> <p>Budynek - obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach.</p> <p>Obiekt budowlany: a) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, b) budowla stanowiąca całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, c) obiekt małej architektury.</p> <p>Branża sanitarna – dział techniki, zajmujący się budową i eksploatacją sieci, instalacji i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, sieci ciepłych itp.</p> <p>Instalacja – zestaw urządzeń technicznych wewnątrz budynku lub innego obiektu, służących do przesyłania mediów takich, jak: prąd elektryczny, woda, ścieki, gaz, paliwo i in.</p> <p>Sieci – systemy urządzeń technicznych na zewnątrz budynków, służących transportowi mediów takich, jak: prąd elektryczny, woda, ścieki, gaz, paliwo i in.</p> <p>Proces technologiczny – podstawowa część procesu ukierunkowanego na uzyskanie określonego efektu likwidacji lub zmniejszenia emisji a także uzyskania produktu spełniającego wymogi środowiskowe.</p> <p>Eksploatacja - zespół celowych działań techniczno-organizacyjnych i ekonomicznych ludzi z urządzeniami i obiektami technicznymi oraz wzajemne relacje między nimi , od chwili przejęcia urządzenia/obiektu do użytkowania aż do ich likwidacji.</p>

Układ konstrukcyjny - schemat jego konstrukcji, określający sposób usytuowania elementów konstrukcyjnych oraz ich wzajemne powiązanie i funkcje.

Wymiarowanie - dobór materiału, ustalenie przekrojów elementów konstrukcyjnych oraz szczegółów połączeń.

Dokumentacja geotechniczna - dokumentacja techniczna zawierająca szczegółowe wyniki badań gruntu, określenie parametrów geotechnicznych, analizy i obliczenia oraz ustalenie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych.

Dokumentacja geodezyjna - dokumentacja techniczna zawierająca wyniki pomiarów geodezyjnych przy wykorzystaniu różnych technik.

Dokumentacja techniczna – projekty budowlane (wykonawcze) zawierające dobór urządzeń, schematy technologiczne oraz opracowania kosztorysowe określające ilości i wartości projektowanych i wykonywanych robót.

OKREŚLENIA

- **podstawowe** – najważniejsze w minimalnie niezbędnej liczbie
- **elementarne** – znacząco poniżej podstawowych
- **szczegółowe** – dokładne, dające wszystkie ważne (o składnikach głównych) i wiele mniej ważnych aspektów (o składnikach cząstkowych)
- **ogólny** – przede wszystkim ograniczony w szczegółowości (w liczbie składników cząstkowych) a potem w zakresie (w liczbie składników głównych)
- **proste, złożone** – antonimy,
- **ma doświadczenie** – miał bezpośredni kontakt, uczestniczył w realizacji, wykonywał praktycznie

2.2. Tabela odniesień efektów kierunkowych do obszarowych		
Oznaczenie efektu kształcenia określonego dla programu kształcenia	Opis efektu kształcenia określonego dla programu kształcenia Nazwa kierunku: inżynieria środowiska	Oznaczenie efektu kształcenia określonego dla obszaru kształcenia, do którego odnosi się efekt kierunkowy
WIEDZA		
K_W01	<i>Ma wiedzę z matematyki niezbędną do formułowania i rozwiązywania typowych, prostych zadań z zakresu inżynierii środowiska.</i>	T1P_W01 T1P_W06
K_W02	<i>Ma wiedzę z fizyki potrzebną do zrozumienia, opisu i wykorzystania zjawisk fizycznych przy projektowaniu, realizacji i eksploatacji urządzeń, obiektów oraz sieci stosowanych w inżynierii środowiska, a także wiedzę niezbędną do przeprowadzania eksperymentów i analizy wyników.</i>	T1P_W01 T1P_W07 InzP_W02
K_W03	<i>Ma podstawową wiedzę z zakresu chemii oraz elementarną z zakresu biologii niezbędną do zrozumienia i interpretacji zjawisk występujących w otaczającym środowisku oraz procesów stosowanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_W01 T1P_W03 T1P_W04 InzP_W02
K_W04	<i>Rozumie procesy kształtujące powierzchnię Ziemi oraz procesy prowadzące do powstawania złóż minerałów. Rozumie obieg wody w przyrodzie, mechanizmy formowania się zasobów wód podziemnych; ma podstawową wiedzę w zakresie geologii, hydrogeologii, hydrologii.</i>	T1P_W04
K_W05	<i>Posiada podstawową wiedzę o składzie powietrza, wody i gleby, zanieczyszczeniach środowiska oraz procesach odpowiedzialnych za ich powstawanie.</i>	T1P_W02
K_W06	<i>Ma elementarną wiedzę w zakresie mechaniki gruntów, geotechniki, gruntoznawstwa, rekultywacji gruntów.</i>	T1P_W01 T1P_W02 InzP_W02
K_W07	<i>Ma podstawową wiedzę z zakresu mechaniki i wytrzymałości materiałów.</i>	T1P_W01 T1P_W02 T1P_W06 InzP_W01
K_W08	<i>Zna podstawy hydromechaniki oraz jej modele praktyczne, niezbędne przy rozwiązywaniu problemów technicznych z zakresu inżynierii środowiska.</i>	T1P_W02 T1P_W06 InzP_W02
K_W09	<i>Zna i rozumie metody pomiaru podstawowych wielkości charakterystycznych dla mechaniki płynów i hydrauliki oraz hydrologii; zna metody obliczeniowe i narzędzia informatyczne niezbędne do analizy wyników prac laboratoryjnych i terenowych.</i>	T1P_W04 T1P_W06 T1P_W08 InzP_W02

K_W10	<i>Ma wiedzę z zakresu materiałów konstrukcyjnych i eksploatacyjnych stosowanych w branży sanitarnej; zna ich właściwości fizyczno-chemiczne oraz zna i rozumie podstawowe procesy ich wytwarzania, a także posiada wiedzę podstawową o cyklu życia produktu.</i>	T1P_W03 T1P_W05 T1P_W06 InzP_W01 InzP_W02 InzP_W03
K_W11	<i>Ma podstawową wiedzę z geodezji w zakresie stosowanego sprzętu i technik pomiaru, geodezyjnych systemów informacji oraz dokumentacji niezbędnych w procesie przygotowania, realizacji inwestycji i eksploatacji budowli inżynierskiej.</i>	T1P_W02 InzP_W02
K_W12	<i>Ma elementarną wiedzę z zakresu budownictwa i materiałów budowlanych.</i>	T1P_W01 T1P_W02 T1P_W05 InzP_W01 InzP_W02 InzP_W04
K_W13	<i>Zna i rozumie podstawy termodynamiki technicznej, niezbędne dla podstawowych obliczeń systemów grzewczych i klimatyzacyjnych.</i>	T1P_W01 T1P_W02 T1P_W06 T1P_W07 InzP_W04
K_W14	<i>Ma podstawową wiedzę w zakresie wentylacji i klimatyzacji, ogrzewnictwa i ciepłownictwa oraz instalacji i urządzeń gazowych.</i>	T1P_W02 T1P_W06 T1P_W07 InzP_W01 InzP_W03
K_W15	<i>Ma podstawową wiedzę w zakresie sieci i instalacji sanitarnych w odniesieniu do urządzeń wodno-kanalizacyjnych.</i>	T1P_W02 T1P_W06 T1P_W07 InzP_W01 InzP_W03
K_W16	<i>Ma elementarną wiedzę w zakresie urządzeń i instalacji elektrycznych oraz podstaw sterowania i automatyki instalacji stosowanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_W01 T1P_W02 InzP_W02
K_W17	<i>Ma podstawową wiedzę na temat technologii energetycznych przyjaznych środowisku.</i>	T1P_W03 T1P_W05
K_W18	<i>Zna procesy technologiczne stosowane w stacjach uzdatniania wody oraz oczyszczalniach ścieków.</i>	T1P_W04 T1P_W06 T1P_W07 InzP_W03
K_W19	<i>Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu projektowania i eksploatacji urządzeń oraz obiektów lub technologii stosowanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_W04 InzP_W02
K_W20	<i>Ma ogólną wiedzę z zakresu informatyki, statystyki i metod numerycznych, pozwalającą na rozwiązywanie zadań i interpretowanie zjawisk wykorzystywanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_W01 T1P_W03 InzP_W02
K_W21	<i>Zna zasady geometrii wykreślnej i rysunku technicznego dotyczące zapisu oraz odczytu rysunków architektonicznych, budowlanych i geodezyjnych, a także ich sporządzania z wykorzystaniem CAD.</i>	T1P_W03 T1P_W06 InzP_W02

K_W22	<i>Ma podstawową wiedzę o wybranych programach komputerowych wspomagających obliczenia, projektowanie sieci i instalacji oraz organizację robót instalacyjnych.</i>	T1P_W06 InzP_W02
K_W23	<i>Zna zasady i organizację zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, ma podstawową wiedzę o zagrożeniach wód i powietrza atmosferycznego oraz sposobach ich minimalizacji.</i>	T1P_W02 T1P_W08 InzP_W05
K_W24	<i>Ma wiedzę na temat wpływu realizacji budowlanych inwestycji sanitarnych na środowisko oraz procedur ocen oddziaływania na środowisko.</i>	T1P_W07 T1P_W08 InzP_W05
K_W25	<i>Zna w zakresie podstawowym aktualne regulacje prawne dotyczące: ochrony środowiska, prawa wodnego, prawa budowlanego, ochrony pracy i prawa zamówień publicznych.</i>	T1P_W03 T1P_W04 T1P_W08 InzP_W05
K_W26	<i>Zna zagadnienia normalizacyjne oraz zalecenia do projektowania sieci i instalacji stosowanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_W06 T1P_W07 InzP_W04
K_W27	<i>Ma elementarną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego.</i>	T1P_W10 InzP_W05
K_W28	<i>Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej; zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w laboratorium i na budowie.</i>	T1P_W08 T1P_W09 InzP_W05
K_W29	<i>Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości</i>	T1P_W11 InzP_W06
K_W30	<i>Ma elementarną wiedzę w zakresie zarządzania, w tym prowadzenia działalności gospodarczej w branży sanitarnej.</i>	T1P_W08 T1P_W09 T1P_W11 InzP_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	<i>Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie.</i>	T1P_U01 T1P_U13 InzP_U03 InzP_U05 InzP_U07 InzP_U11
K_U02	<i>Potrafi pracować indywidualnie i w zespole; umie oszacować czas potrzebny na realizację zleconego zadania.</i>	T1P_U14 T1P_U16 InzP_U04
K_U03	<i>Potrafi przygotować dokumentację dotyczącą realizacji projektu inżynierskiego oraz – pod kierunkiem opiekuna - zaprojektować proste instalacje, sieci i urządzenia typowe dla kierunku inżynieria środowiska; potrafi przygotować tekst i prezentację opracowanego tematu.</i>	T1P_U03 T1P_U04 T1P_U19 InzP_U06

K_U04	<i>Potrafi rozpoznać podstawowe minerały i skały, umie czytać mapy i przekroje geologiczne i geotechniczne, potrafi czytać i interpretować dokumentację geologiczno-inżynierską.</i>	T1P_U08 T1P_U14
K_U05	<i>Posługuje się językiem obcym nowożytnym w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, również w sprawach zawodowych, technicznych, czytania ze zrozumieniem literatury fachowej z zakresu inżynierii środowiska i dyscyplin pokrewnych, a także przygotowania i wygłoszenia krótkiej prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego (poziom B2).</i>	T1P_U01 T1P_U02 T1P_U03 T1P_U04 T1P_U06
K_U06	<i>Ma umiejętność samokształcenia się, m.in. w celu podnoszenia kompetencji zawodowych</i>	T1P_U05
K_U07	<i>Umie czytać rysunki architektoniczne, budowlane i geodezyjne; potrafi stosować programy komputerowe dla przygotowania graficznej części dokumentacji technicznej.</i>	T1P_U01 T1P_U02 T1P_U07 InzP_U07
K_U08	<i>Potrafi posłużyć się właściwie dobranymi metodami i urządzeniami hydrauliki i hydrologii, umożliwiającymi wyznaczenie podstawowych wielkości charakteryzujących przepływ wody w kanałach otwartych i rzekach, rurociągach i obiektach przepływowych.</i>	T1P_U08 InzP_U01 InzP_U02
K_U09	<i>Potrafi posługiwać się podstawowymi metodami i przyrządami pomiarowymi, umożliwiającymi określenie podstawowych parametrów procesu uzdatniania wody i oczyszczania ścieków.</i>	T1P_U08 InzP_U01 InzP_U02 InzP_U07
K_U10	<i>Potrafi zaprojektować podstawowe urządzenia do uzdatniania wody, oczyszczania ścieków oraz gospodarki osadowej i odpadowej</i>	T1P_U07 T1P_U08 T1P_U09 T1P_U10 InzP_U04 InzP_U08 InzP_U11
K_U11	<i>Potrafi korzystać z wybranych programów komputerowych, wspomagających decyzje projektowe w branży sanitarnej: obliczenia, dobór urządzeń.</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U07 T1P_U16 InzP_U02 InzP_U04 InzP_U07
K_U12	<i>Umie zaprojektować proste instalacje, sieci i urządzenia: wodociągowe, kanalizacyjne, grzewcze i klimatyzacyjne dla typowych obiektów.</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U16 T1P_U19 InzP_U06 InzP_U08 InzP_U11

K_U13	<i>Umie zaprojektować pomieszczenie kotłowni i węzła cieplnego oraz dobrać odpowiednią armaturę i urządzenia.</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U16 InzP_U04 InzP_U06 InzP_U08 InzP_U11
K_U14	<i>Potrafi sporządzić bilans energetyczny budynku</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U15 T1P_U16 InzP_U04
K_U15	<i>Potrafi zastosować w praktyce inżynierskiej podstawowe przyrządy i instrumenty geodezyjne, sporządzić szkice pomiarowe oraz odczytać informacje z mapy i dokumentów geodezyjnych.</i>	T1P_U03 InzP_U01
K_U16	<i>Korzysta z technologii informacyjnych, zasobów Internetu oraz innych źródeł do wyszukiwania informacji ogólnych, komunikacji oraz pozyskiwania oprogramowania wspomagającego pracę projektanta i organizatora robót instalacyjnych.</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U07 InzP_U03
K_U17	<i>Potrafi sporządzić dokumentację graficzną w środowisku wybranych programów CAD.</i>	T1P_U03 T1P_U07 InzP_U02
K_U18	<i>Potrafi stosować przepisy prawa budowlanego.</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U19
K_U19	<i>Potrafi dokonać doboru materiałów na etapie projektowym i wykonawczym.</i>	T1P_U03 InzP_U08 InzP_U11
K_U20	<i>Umie sporządzić typowy kosztorys i harmonogram robót wykonawczych.</i>	T1P_U01 T1P_U03 T1P_U12 T1P_U16 InzP_U04
K_U21	<i>Stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy podczas zadań inżynierskich.</i>	T1P_U11
K_U22	<i>Potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań na etapie projektowania, dostrzegać ich aspekty pozatechniczne, w tym środowiskowe, ekonomiczne i prawne.</i>	T1P_U10 InzP_U04 InzP_U06 InzP_U08
K_U23	<i>Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi przy rozwiązywaniu typowych zadań inżynierskich branży sanitarnej oraz wybierać i stosować właściwe metody i narzędzia.</i>	T1P_U12 T1P_U13 T1P_U15 InzP_U02 InzP_U03 InzP_U05
K_U24	<i>Ma doświadczenie praktyczne w realizacji i kierowaniu procesami technologicznymi, urządzeniami i obiektami branży sanitarnej zdobyte w środowisku zawodowym.</i>	T1P_U17 InzP_U12

K_U25	<i>Ma doświadczenie w rozwiązywaniu praktycznych zadań, zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską oraz związane z wykorzystaniem materiałów i narzędzi stosowanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_U18 InzP_U06 InzP_U09
K_U26	<i>Ma doświadczenie w utrzymaniu obiektów i systemów stosowanych w inżynierii środowiska.</i>	T1P_U17 InzP_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	<i>Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doszkalania się; potrafi planować proces podnoszenia umiejętności i kompetencji zawodowych oraz społecznych, w stosunku do siebie i innych osób.</i>	T1P_K01
K_K02	<i>Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżyniera branży sanitarnej, w tym jej wpływ na środowisko i związaną z tym odpowiedzialność za podejmowane decyzje.</i>	T1P_K02 InzP_K01
K_K03	<i>Ma świadomość ważności zachowania w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej i poszanowania różnorodności poglądów i kultur.</i>	T1P_K05
K_K04	<i>Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania.</i>	T1P_K03 T1P_K04
K_K05	<i>Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.</i>	T1P_K06 InzP_K02
K_K06	<i>Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących osiągnięć inżynierii środowiska i innych aspektów działalności inżyniera; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały.</i>	T1P_K07
K_K07	<i>Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i zespołu.</i>	T1P_K03

2.3. Inne kompetencje

Na „inne kompetencje” składają się kompetencje społeczne pozaobszarowe, które nie podlegają weryfikacji i ocenie. Powstają one nie będąc przypisanymi do konkretnych przedmiotów (nie są zapisane w kartach żadnych przedmiotów i nie przypisuje się im żadnych metod sprawdzenia).

Przez „inne kompetencje” rozumie się takie, które student powinien nabyć na uczelni mającej ustawy obowiązek wychowywania go (ustawa: Art. 13, u.1, p.1). Kompetencje te jakkolwiek mają charakter społeczny nie mają ściślejszego związku z kompetencjami społecznymi obszarowymi (opisanymi dla obszarów kształcenia), które przede wszystkim stanowią kompetencje niezbędne do wykonywania zawodu (są one opisane w p.2.2).

„Inne kompetencje” nabywane przez studenta:

- jest otwarty na nowe wyzwania środowiskowe, społeczne, zawodowe;
- kieruje się regułą społecznej aktywności;
- jest zdolny do podejmowania i realizowania wyzwań środowiskowych;
- z empatią odnosi się do innych osób oraz jest zdolny do uświadomienia sobie ich emocji i potrzeb;
- jest zdolny do udzielenia innym osobom bezinteresownego wsparcia i pomocy;
- cechuje się wrażliwością etyczną;
- cechuje się poczuciem odpowiedzialności za powierzone jego opiece osoby;
- jest zdolny do autorefleksji i analizy swoich sądów, wyborów i emocji;
- jest zdolny do wyrażania swojej opinii i obrony sfery wartości bez naruszania godności osobistej innych osób;
- stara się budować atmosferę porozumienia i łagodzenia konfliktów.

2.4. Tabela pokrycia efektów obszarowych przez efekty kierunkowe (tabela odwrócona)		
Oznaczenie efektu kształcenia określonego dla obszaru kształcenia	Opis efektu kształcenia określonego dla obszaru kształcenia	Oznaczenie efektu kształcenia określonego dla programu kształcenia, do którego odnosi się efekt obszarowy
WIEDZA		
T1P_W01	<i>Ma wiedzę z zakresu matematyki, fizyki, chemii i innych obszarów właściwych dla studiowanego kierunku studiów niezbędną do formułowania i rozwiązywania typowych, prostych zadań z zakresu studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W01 K_W02 K_W03 K_W06 K_W07 K_W12 K_W13 K_W16 K_W20
T1P_W02	<i>Ma podstawową wiedzę w zakresie kierunków studiów powiązanych ze studiowanym kierunkiem studiów.</i>	K_W05 K_W06 K_W07 K_W08 K_W11 K_W12 K_W13 K_W14 K_W15 K_W16 K_W23
T1P_W03	<i>Ma wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W03 K_W10 K_W17 K_W20 K_W21 K_W25
T1P_W04	<i>Ma szczegółową wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W03 K_W04 K_W09 K_W18 K_W19 K_W25
T1P_W05	<i>Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych</i>	K_W10 K_W12 K_W17

T1P_W06	<i>Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W01 K_W07 K_W08 K_W09 K_W10 K_W13 K_W14 K_W15 K_W18 K_W21 K_W22 K_W26
T1P_W07	<i>Ma podstawową wiedzę w zakresie standardów i norm technicznych związanych ze studiowanym kierunkiem studiów.</i>	K_W02 K_W13 K_W14 K_W15 K_W18 K_W24 K_W26
T1P_W08	<i>Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej.</i>	K_W09 K_W23 K_W24 K_W25 K_W28 K_W30
T1P_W09	<i>Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej.</i>	K_W28 K_W30
T1P_W10	<i>Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej.</i>	K_W27
T1P_W11	<i>Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W29 K_W30
UMIEJĘTNOŚCI		
T1P_U01	<i>Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie studiowanego kierunku studiów; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie.</i>	K_U01 K_U05 K_U07 K_U11 K_U12 K_U13 K_U14 K_U16 K_U18 K_U20
T1P_U02	<i>Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach.</i>	K_U05 K_U07

T1P_U03	<i>Potrafi przygotować w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu studiowanego kierunku studiów.</i>	K_U03 K_U05 K_U11 K_U12 K_U13 K_U14 K_U15 K_U16 K_U17 K_U18 K_U19 K_U20
T1P_U04	<i>Potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą szczegółowych zagadnień z zakresu studiowanego kierunku studiów</i>	K_U03 K_U05
T1P_U05	<i>Ma umiejętność samokształcenia się.</i>	K_U06
T1P_U06	<i>Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</i>	K_U05
T1P_U07	<i>Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej.</i>	K_U07 K_U10 K_U11 K_U16 K_U17
T1P_U08	<i>Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.</i>	K_U04 K_U08 K_U09 K_U10
T1P_U09	<i>Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne</i>	K_U10
T1P_U10	<i>Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne.</i>	K_U10 K_U22
T1P_U11	<i>Ma umiejętności niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz zna i stosuje zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą.</i>	K_U21
T1P_U12	<i>Potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich.</i>	K_U20 K_U23
T1P_U13	<i>Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi.</i>	K_U01 K_U23
T1P_U14	<i>Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów.</i>	K_U02 K_U04

T1P_U15	<i>Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów oraz wybrać i zastosować właściwą metodę (procedurę) i narzędzia.</i>	K_U14 K_U23
T1P_U16	<i>Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi.</i>	K_U02 K_U11 K_U12 K_U13 K_U14 K_U20
T1P_U17	<i>Ma doświadczenie związane z utrzymaniem urządzeń, obiektów i systemów technicznych typowych dla studiowanego kierunku studiów.</i>	K_U24 K_U26
T1P_U18	<i>Ma doświadczenie związane z rozwiązywaniem praktycznych zadań inżynierskich, zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską.</i>	K_U25
T1P_U19	<i>Ma umiejętność korzystania i doświadczenie w korzystaniu z norm i standardów związanych ze studiowanym kierunkiem studiów.</i>	K_U03 K_U12 K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
T1P_K01	<i>Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.</i>	K_K01
T1P_K02	<i>Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje.</i>	K_K02
T1P_K03	<i>Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.</i>	K_K04 K_K07
T1P_K04	<i>Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.</i>	K_K04
T1P_K05	<i>Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu</i>	K_K03
T1P_K06	<i>Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.</i>	K_K05
T1P_K07	<i>Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych aspektów działalności inżynierskiej; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały.</i>	K_K06

2.5. Uzasadnienie nieuwzględnienia efektów obszarowych w efektach kształcenia dla kierunków studiów	
Efekt obszarowy	Uzasadnienie nieuwzględnienia
	<i>Uwzględniono wszystkie efekty z obszaru nauk technicznych.</i>

2.6. Tabela pokrycia kompetencji inżyniera przez kierunkowe efekty kształcenia		
Oznaczenie efektu kształcenia określonego dla kompetencji inżyniera	Opis efektu kształcenia określonego dla kwalifikacji pierwszego stopnia związanej z tytułem zawodowym inżyniera	Oznaczenie efektu kształcenia określonego dla programu kształcenia, do którego odnosi się efekt kształcenia kompetencji inżyniera
WIEDZA		
InzP_W01	<i>Ma podstawową wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych.</i>	K_W07 K_W10 K_W12 K_W14 K_W15
InzP_W02	<i>Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W02 K_W03 K_W06 K_W08 K_W09 K_W10 K_W11 K_W12 K_W16 K_W19 K_W20 K_W21 K_W22
InzP_W03	<i>Ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów typowych dla studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W10 K_W14 K_W15 K_W18
InzP_W04	<i>Ma podstawową wiedzę w zakresie standardów i norm technicznych w zakresie studiowanego kierunku studiów.</i>	K_W12 K_W13 K_W26

InzP_W05	<i>Ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz ich uwzględniania w działalności inżynierskiej.</i>	K_W23 K_W24 K_W25 K_W27 K_W28
InzP_W06	<i>Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej.</i>	K_W29 K_W30
UMIEJĘTNOŚCI		
InzP_U01	<i>Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski</i>	K_U08 K_U09 K_U15
InzP_U02	<i>Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne.</i>	K_U08 K_U09 K_U11 K_U17 K_U23
InzP_U03	<i>Potrafi - przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich - integrować wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne.</i>	K_U01 K_U16 K_U23
InzP_U04	<i>potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich.</i>	K_U02 K_U10 K_U11 K_U13 K_U14 K_U20 K_U22
InzP_U05	<i>potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty systemy, procesy, usługi.</i>	K_U01 K_U23
InzP_U06	<i>Potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację złożonych zadań inżynierskich, charakterystycznych dla studiowanego kierunku studiów, w tym zadań nietypowych, uwzględniając ich aspekty pozatechniczne.</i>	K_U03 K_U12 K_U13 K_U22 K_U25
InzP_U07	<i>Potrafi ocenić przydatność metod i narzędzi służących do rozwiązania zadania inżynierskiego, charakterystycznego dla studiowanego kierunku studiów, w tym dostrzec ograniczenia tych metod i narzędzi; potrafi - stosując także koncepcyjnie nowe metody - rozwiązywać złożone zadania inżynierskie, charakterystyczne dla studiowanego kierunku studiów, w tym zadania nietypowe oraz zadania zawierające komponent badawczy.</i>	K_U01 K_U07 K_U09 K_U11
InzP_U08	<i>Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją, uwzględniającą aspekty pozatechniczne - zaprojektować złożone urządzenie, obiekt, system lub proces, związane z zakresem studiowanego kierunku studiów, oraz zrealizować ten projekt - co najmniej w części - używając właściwych metod, technik i narzędzi, w tym przystosowując do tego celu istniejące lub opracowując nowe narzędzia.</i>	K_U10 K_U12 K_U13 K_U19 K_U22

InzP_U09	<i>Ma doświadczenie w rozwiązywaniu praktycznych zadań, zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską oraz związane z wykorzystaniem materiałów i narzędzi odpowiednich dla studiowanego kierunku studiów.</i>	K_U25
InzP_U10	<i>Ma doświadczenie związane z utrzymaniem obiektów i systemów typowych dla studiowanego kierunku studiów.</i>	K_U26
InzP_U11	<i>Ma umiejętność korzystania i doświadczenie w korzystaniu z norm i standardów w zakresie studiowanego kierunku studiów.</i>	K_U01 K_U10 K_U12 K_U13 K_U19
InzP_U12	<i>Ma doświadczenie związane ze stosowaniem technologii właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zdobyte w środowiskach zajmujących się zawodowo działalnością inżynierską.</i>	K_U24
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
InzP_K01	<i>Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje.</i>	K_K02
InzP_K02	<i>Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy.</i>	K_K05